ชื่อเรื่องวิทยานิพนธ์ ปัญหาทางกฎหมายของเทศบาลในการก่อตั้งบริษัทจำกัด

ตามพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. 2496

ชื่อผู้เขียน นัยนา อินทจักร์

หลักสูตร นิติศาสตรมหาบัณฑิต (กฎหมายมหาชน)

อาจารย์ที่ปรึกษา รองศาสตราจารย์ ดร. มนตรี รูปสุวรรณ

รองศาสตราจารย์ คร. ชลอ ว่องวัฒนาภิกุล

รองศาสตราจารย์ คร. เกรียงใกร เจริญธนาวัฒน์

บทคัดย่อ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้มีวัตถุประสงก์มุ่งที่จะศึกษาสภาพปัญหาในการก่อตั้งบริษัทจำกัดของ เทศบาลซึ่งเป็นรูปแบบหนึ่งในการจัดทำบริการสาธารณะของเทศบาล ด้วยเหตุที่บริษัทจำกัดซึ่งอยู่ ภายใต้การบริหารจัดการ โดยเทศบาลเป็นวิสาหกิจมหาชนที่มีอิสระทางการเงิน การบริหารงาน และมีสภาพนิติบุคคลแยกออกจากรัฐแต่อยู่ภายใต้อำนาจกำกับดูแลของรัฐ จึงทำให้การจัดทำบริการ สาธารณะของเทศบาลในรูปแบบของบริษัทจำกัดมีความคล่องตัว สามารถบริหารจัดการ สาธารณูปโภคและแก้ไขปัญหาในท้องถิ่นด้วยตนเองได้อย่างเหมาะสม โดยเกิดประโยชน์สูงสุดต่อ ประชาชนในพื้นที่

ในปัจจุบันยังไม่พบว่าเทศบาลในประเทศไทยได้นำเอาการบริหารจัดการของเทศบาลใน รูปแบบบริษัทจำกัด มาใช้เพื่อประโยชน์จัดทำบริการสาธารณะให้กับประชาชนในท้องถิ่น ทั้ง ๆ ที่มี บทบัญญัติของกฎหมายให้อำนาจก่อตั้งได้ตามมาตรา 57 ตรี แห่งพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. 2496 การศึกษาบทบัญญัตินี้จึงศึกษาถึงปัญหา แนวคิด และตัวบทของกฎหมายในการก่อตั้งบริษัทจำกัด ของเทศบาลและแนวทางในการก่อตั้งบริษัทจำกัดในประเทศไทย ผู้เขียนได้ศึกษาถึงหลักความเป็น นิติบุคคล เกณฑ์การแบ่งแยกประเภทนิติบุคคล ความหมาย ประเภท การก่อตั้ง ความรับผิด ของนิติ บุคคลมหาชนและนิติบุคคลเอกชน ทั้งนี้เพื่อต้องการให้เห็นความเชื่อมโยงเกี่ยวกับการจัดตั้งบริษัท จำกัดหรือถือหุ้นในบริษัทจำกัดของเทศบาล ซึ่งเป็นกรณีที่นิติบุคคลมหาชนก่อตั้งนิติบุคคลเอกชนด้วย

จากการศึกษาพบว่าการที่เทศบาลไม่สามารถก่อตั้งบริษัทจำกัดได้เนื่องจากปัญหาการก่อตั้ง การถือหุ้น การคำเนินงานของบริษัทจำกัดของเทศบาล ปัญหาว่าค้วยภารกิจและประเภทกิจการที่ เทศบาลจะก่อตั้งหรือถือหุ้นในบริษัทจำกัด ปัญหาเกี่ยวกับการคำเนินงานของบริษัทจำกัดของ เทศบาล ปัญหาเกี่ยวกับสถานะของบริษัทจำกัด ปัญหาอันเกิดจากปัจจัยภายในของเทศบาลที่ไม่เอื้อ ต่อการก่อตั้งบริษัทจำกัด ปัญหาอันเกิดจากผู้มีอำนาจตัดสินใจในการก่อตั้งหรือถือหุ้นในบริษัท จำกัดของเทศบาล และปัญหาเกี่ยวกับการขัดกันแห่งผลประโยชน์ของผู้ดำรงตำแหน่งในเทศบาล กับการก่อตั้งหรือถือหุ้นในบริษัทจำกัด โดยผู้เขียนได้เสนอแนะแนวทางเพื่อให้มีมาตรการทาง กฎหมายต่าง ๆ ในการแก้ไขปัญหาการก่อตั้งหรือเข้าถือหุ้นหรือการดำเนินงานของบริษัทจำกัดของ เทศบาล เพื่อให้มีความเหมาะสมยิ่งขึ้นคือ แก้ไขพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. 2496 มาตรา 57 ตรี โดยให้เทศบาลสามารถก่อตั้งหรือเข้าถือหุ้นในบริษัทจำกัดร่วมกับเอกชนในกิจการอย่างอื่น นอกจากกิจการค้าขายอันเป็นสาธารณูปโภคได้ด้วย มีการตรากฎหมายที่กำหนดรายละเอียด เกี่ยวกับการก่อตั้ง การเข้าถือหุ้น และการคำเนินงานของบริษัทจำกัดของเทศบาล รัฐต้องมีมาตรการ อื่นๆ ที่ให้เทศบาลสามารถควบคุมคูแลบริษัทจำกัด นอกจากมาตรการที่ผ่านทางที่ประชุมใหญ่ผู้ถือ หุ้นตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ด้วย เทศบาลต้องปรับเปลี่ยนทัศนคติในการดำเนินการ ตามภารกิจที่จะต้องให้เอกชนเข้ามาร่วมคำเนินงานมากขึ้น และให้มีมาตรการทางกฎหมายหลาย มาตรการที่ใช้ในการป้องกันและปราบปรามการทุจริต การมีส่วนได้เสียหรือการขัดกันแห่ง ผลประโยชน์ของผู้ดำรงตำแหน่งในเทศบาล

ทั้งนี้ ผู้ที่เกี่ยวข้องจะต้องเข้าใจถึงความหมาย เจตนารมณ์ของการก่อตั้ง สถานะของการ จัดตั้ง ตลอดจนภารกิจและประเภทกิจการค้าที่จะต้องคำเนินการกำกับคูแล โครงสร้างการ บริหารงานและความรับผิด ท้ายที่สุดการศึกษาวิทยานิพนธ์ฉบับนี้จะสามารถหารูปแบบบริษัทจำกัด ที่ก่อตั้งตามพระราชบัญญัติเทศบาลให้เหมาะสมกับประเทศไทยเพื่อเป็นแนวทางในการคำเนินการ ต่อไป

คำสำคัญ: บริษัทจำกัดของเทศบาล/ พระราชบัญญัติเทศบาล/ วิสาหกิจมหาชน

The legal problem on estrablishment of private limited company in

accordance with the Municipality B.E. 2496

Author Naiyana Inthajak

Degree Master of Law (Puclic Law)

Supervisory Committee Assoc. Prof. Dr. Montree Loopsuwan

Assoc. Prof. Dr. Chalor Wongwatanapikul

Assoc. Prof. Dr. Kriengkrai Jaroenthanawat

ABSTRACT

This thesis is aimed to study on the problem of establishing the private company limited by Municipality, which is another method in providing the public service by the Municipality. Due to the private company limited under the management of Municipality is deemed as the Public State Enterprise, having freedom in financial, administrative, its legal juristic separated from State but under the supervise by State, it is therefore resulted the providing of public service by Municipality in the form of private company limited is flexible and able to administrate or provide the suitable problem solution to local accordingly.

Recently, it has not been found that any Municipalities in Thailand has brought private company limited to administrate the Municipality's works in the form of providing public service to local people. Even through, there is availability of law to do so in accordance with Section 57 bis. of the Municipality Act B.E. 2496. Therefore, this study is aimed to study on problem, thinking method and legal provisions in establishment of the private company limited by Municipality and the establishment of private company limited in Thailand. The author has studied in the principle of the juristic person, criteria in separate type of juristic person, its meaning, its type, its establishment, its liability of the public juristic person and private justice person. This is to reflect the connection in term

of the establishment of the juristic person or shareholders of the juristic person by the Municipality, and it is being the case that the public juristic person establishes the private juristic person as well.

The study found out that the problem that the Municipality cannot establish the private company limited are problem in form up the shareholders, working procedure of the Municipality, mission and type of business that the Municipality to be established or hold shares in it, administration of the private company limited by the Municipality, status of the private limited company, internal function of the Municipality that is not support the establishment of the private company limited, authorized person in making decision to establish such or hold shares in it and conflict of interest of authorized person in the Municipality or shares in such private company limited. The author suggest the better suitable legal methods to resolve problem on establishment, shares holding, administration of private company limited by the Municipality, i.e., to amend the Municipality Act B.E. 2496, Section 57 ter, by which allows the Municipality to establish or hold shares in the private company limited jointly with the private in the same business other than infrastructure businesses. Further, having the legislation specify particular details related to its establishment, shares holding and administration of the private company limited by the Municipality. The State shall also have other mechanism to enable the Municipality can control the private company limited other than mechanism made through Shareholder Meeting in accordance with the Civil and Commercial Code. Meanwhile, the Municipality shall also adjust its attitude to allow private enable to participate in the business much more than the past, and shall also arrange legal methods to prevent and counter corruption with having conflict of interest or authorized persons in the Municipality.

Therefore, the relevant persons shall understand to its meaning, purpose of such establishment, its status including its duty, its type of business to be governed, its administration structure and liability. Finally, the study of this thesis should be able to find the formula of the private company limited which is established in accordance with the Municipality Act B.E. 2496 suits with Thailand to be the procedure guideline onward.

Keywords: Private Company Limited by Municipality / The Municipality Act / Public State Enterprise